Powszechny Spis Rolny 2020 – jak się spisać?

Data publikacji: *2020-10-01 09:31:15* ***Data modyfikacji:*** *2020-10-01 09:31:15*

Co dziesięć lat do drzwi użytkowników gospodarstw rolnych puka rachmistrz by przeprowadzić w ich gospodarstwie wywiad bezpośredni do powszechnego spisu rolnego. Zadaje pytania dotyczące gospodarstwa, m.in. użytkowania gruntów, produkcji rolniczej, zarówno tej roślinnej, jak i zwierzęcej, wyposażenia w maszyny rolnicze, liczby pracujących i czasu poświęcanego na pracę w gospodarstwie rolnym. Dawniej odpowiedzi zapisywał na papierowym, a podczas ostatniego spisu - w roku 2010 - na elektronicznym formularzu.
W zmieniającym się świecie zmieniają się także metody zbierania danych statystycznych, coraz częściej powtarzalne i mozolne działania człowieka (zapisywanie ręczne pozyskiwanych w spisie informacji na formularzu papierowym) może zastąpić komputer i odpowiednie oprogramowanie, które nie tylko zwiększają bezpieczeństwo przekazywanych danych, pozwalają na ich zbieranie od wielkiej liczby uczestników badań jednocześnie, obniżają koszty, skracają czas od zebrania do udostępnienia informacji w formie baz danych i opracowań statystycznych, ale także mają istotny pozytywny wpływ na środowisko. Oczywiście zmienia się także polskie rolnictwo. Tutaj też widać automatyzację - coraz częściej rolników zastępują zaawansowane maszyny wyposażone w komputery do zbierania i analizowania danych z gospodarstwa, wspierając rolników w podejmowaniu decyzji. Coraz więcej czynności sterowanych jest przez specjalistyczne oprogramowanie, a informacje o produkcji rolniczej zapisywane są w bazach danych.

Użytkownicy gospodarstw rolnych, którzy uczestniczyli w spisie 10 lat temu pamiętają zapewne, że poza osobistym kontaktem z rachmistrzem spisowym w gospodarstwie rolnym, badanie przeprowadzane było także w formie wywiadu telefonicznego, gdy ankieter dzwonił do rolników i zadawał pytania, a odpowiedzi zapisywał na komputerze. Już wtedy dostępna była także forma samospisu przez internet, czyli taka gdzie to użytkownik gospodarstwa rolnego, sam poprzez stronę internetową, dokonywał zapisu danych na formularzu badania.
Minęło 10 lat, podczas których udoskonalono metodę samospisu, większość badań gospodarczych przedsiębiorstw realizowanych przez statystykę publiczną wykorzystuje tzw. portal sprawozdawczy GUS. Zatem także badania rolnicze mogą i powinny iść z duchem czasu. W tym roku dodatkowo, pandemia koronawirusa COVID-19 może sprawić, że bezpośredni kontakt z rachmistrzem spisowym podczas jego wizyty w gospodarstwie rolnym nie będzie już możliwy. W tej sytuacji podstawowymi formami udziału w spisie rolnym jest samospis przez internet i wywiad telefoniczny.
Co zatem zrobić, by zrealizować obowiązek nałożony na użytkowników gospodarstw rolnych ustawą?
Rolnicy posiadający dostęp do komputera (ale może być też smartfon lub tablet) z dostępem do internetu powinni wybrać metodę samospisu przez internet, która posiada szereg zalet: użytkownik gospodarstwa rolnego może wziąć udział w badaniu w wygodnym dla siebie momencie (wcześnie rano, w przerwie na kawę lub nawet w nocy), można przerwać wypełnianie formularza i wrócić do niego w ciągu 14 dni, można cofnąć się do pytań, na które już odpowiedzieliśmy i poprawić dane, jeśli mamy wątpliwości lub pamięć nas zawodzi. Możemy dopytać domowników lub współpracowników bez presji czasu (jeśli aplikacja wykryje brak aktywności to po 30 minutach po prostu nas wyloguje zapisując udzielone już odpowiedzi). Pytania opatrzone są wyjaśnieniami, definicjami i dodatkowymi

informacjami, np. stanu na jaki dzień lub jakiego okresu dotyczą. Dane przesyłane są bezpośrednio na serwer, a więc zupełnie bezpieczne. Samospisu przez internet można dokonać do 30 listopada br.

Co zatem trzeba zrobić? Przede wszystkim należy:

- wejść na stronę https://spisrolny.gov.pl/
- Aplikacja spisowa dostępna na wspomnianej stronie działa w przeglądarkach: Google Chrome, FireFox, Safari, Microsoft Edge17+, Opera,
- zaakceptować tzw. ciasteczka (cookies),
- włączyć obsługę JavaScript w przeglądarce internetowej (domyślnie przeglądarka ma już takie ustawienia),
- wskazać czy prowadzi się gospodarstwo jako osoba fizyczna czy jako firma lub organizacja - od tego zależy bowiem sposób logowania.

Użytkownik gospodarstwa indywidualnego może się zalogować podając swój PESEL oraz jeden z numerów identyfikacyjnych wykorzystywanych w systemach administracji publicznej (numer gospodarstwa rolnego wydrukowany w liście informacyjnym Prezesa GUS lub numer identyfikacyjny w ewidencji producentów ARIMR), przy tym użytkownik sam decyduje, który z numerów identyfikacyjnych wykorzysta do logowania w aplikacji samospisu. Można też skorzystać z usługi krajowego węzła identyfikacji elektronicznej i zalogować się poprzez: Profil Zaufany, e-dowód lub konta niektórych banków. Ważne by wybrać najwygodniejszą dla nas formę logowania już za pierwszym razem, bowiem jeśli przerwiemy wypełnianie formularza, ponowne logowanie odbędzie się tą samą drogą. Firmy lub organizacje wykorzystują do logowania w aplikacji spisowej swój identyfikator i hasło z portalu sprawozdawczego GUS.

Interfejs aplikacji jest przejrzysty, intuicyjny i jednolity dla całego formularza. Znajdziemy w nim wszystkie niezbędne informacje oraz wskaźnik postępu samospisywania się. Inteligentny formularz elektroniczny zasygnalizuje błędy, które będzie należało poprawić, aby przejść do kolejnych pytań i ostrzeżenia, gdy np. pominiemy pytanie nieobowiązkowe. Wyświetlone ostrzeżenia pozwalają nam na kontynuację pracy na formularzu spisowym, ale zasygnalizują konieczność zwrócenia uwagi na pominięte części. Jeśli formularz zostanie wypełniony poprawnie użytkownik na koniec otrzyma potwierdzenie, że samospis został zakończony.

Co zrobić gdy nie możemy wypełnić formularza przez internet, w całości lub części?

Na tych spośród użytkowników gospodarstw rolnych, którzy z różnych względów nie mogą lub nie chcą samodzielnie wypełnić formularza spisowego na stronie https://spisrolny.gov.pl/ oraz dla tych, którzy napotkają trudności w odpowiedzi na pytania formularza już rozpoczętego, czekają rachmistrze telefoniczni – dostępni pod numerem telefonu infolinii 22 279 99 99 (od poniedziałku do niedzieli od 8:00 do 20:00). Nie tylko udzielą oni wszystkich informacji dotyczących Powszechnego Spisu Rolnego 2020, ale - jeśli wybierzemy kanał „spisz się przez telefon" - przeprowadzą wywiad telefoniczny, a odpowiedzi na pytania spisowe zapiszą w formularzu elektronicznym. W ten sposób także obowiązek spisowy zostanie zrealizowany.

Co się stanie jeśli użytkownik gospodarstwa rolnego nie weźmie udziału w spisie poprzez samospis przez internet lub telefon?

Od 16 września do 30 listopada br. Powszechny Spis Rolny 2020 prowadzić będą rachmistrze telefoniczni, którzy dzwonić będą do użytkowników gospodarstw rolnych w celu przeprowadzenia wywiadu telefonicznego. Sposób realizacji badania będzie podobny jak w przypadku samospisu przez

telefon, z wykorzystaniem infolinii, jednak w tym przypadku kontakt z gospodarstwem rolnym inicjować będzie rachmistrz. Jeśli rolnik nie zrealizował badania przez internet do chwili telefonu od rachmistrza, nie rozpoczął wypełniania formularza spisowego, lub jeśli od rozpoczęcia pracy z formularzem upłynęło 14 dni – nie może odmówić rachmistrzowi odpowiedzi na pytania spisowe. **Udział w spisie jest obowiązkowy**, rolnik ma prawo wyboru formy swojego udziału w badaniu, ale jedynie do czasu kontaktu z rachmistrzem telefonicznym lub terenowym. Ustawa o powszechnym spisie rolnym 2020 przewiduje także udział w badaniu rachmistrzów terenowych, zbierających dane poprzez wywiady bezpośrednie z użytkownikami gospodarstw rolnych. Powinni oni rozpocząć pracę 1 października br., jednak uruchomienie tego kanału zbierania danych będzie zależało od sytuacji epidemicznej kraju lub jego części. Rachmistrze terenowi podejmą swą pracę tylko jeśli będzie to całkowicie bezpieczne. W przeciwnym razie dołączą oni do grupy rachmistrzów telefonicznych i zrealizują badanie przez telefon.